

НАЦИОНАЛЕН МЛАДЕЖКИ ФОРУМ

ПОЗИЦИЯ ОТНОСНО ГАРАНЦИЯ ЗА МЛАДЕЖТА

Приет на Общо събрание на НМФ – 30 ноември 2013 г., к.к. Боровец

***Схема за национален план за изпълнението на Гаранцията за младежта**

Национален младежки форум (НМФ) разглежда въвеждането на Гаранция за младежта като инструмент, който ще осигури повече възможности за младите хора да развият компетенции, които да ги направят успешни и гъвкави при включването им в и на пазара на труда.

Според НМФ Гаранцията за младежта не трябва да е просто инструмент, който създава субсидирана младежка заетост след приключване на образователния процес, а пакет от мерки, които повлияват качеството на образователния процес спрямо нуждите на пазарите на труда.

Гаранцията за младежта трябва да е инструментът, който предлага мерки, които да обогатят процеса на формалното и неформалното образование и да се справят с проблемите, които в момента системата на формалното образование не могат да разрешат.

Национален младежки форум (НМФ) счита, че Гаранцията за младежта трябва да се справи с проблеми като ранно отпадане от образователната система, липсата на практическа насоченост на формалното образование, изграждане на повече непосредствени връзки между образованието и нуждите на бизнеса от квалифицирана работна сила.

Като национално младежко представителство на първо място НМФ настоява да бъде включена като ключова институция/организация, които подкрепят и допринасят за изпълнението на Националния план за прилагане на Гаранцията за младежта. Като партньор на Европейски младежки форум (YFJ) и представителство на младежките организации и интересите на младите хора в страната НМФ счита за ключово включването си като самостоятелно звено при подкрепа и реализиране на Националния план за прилагане на Гаранцията за младежта. За нас определението „организации на младежите в страната“ не е достатъчно, за да сме сигурни, че в реализирането на плана ще бъдат включени представители на младежката общност. Настояваме ключовото партньорство с младежки организации на национално и местно ниво да бъде гарантирано чрез участието на НМФ, представлявайки интересите на младите хора в България, членове на организациите, членове на НМФ.

Включването на НМФ в организациите ключови партньори не трябва да е за сметка на други национални младежки организации и младежките организации в страната, които трябва да бъдат привлечени като партньор в работата с младежите и особено в процеса на активиране на младежите, които не учат и не работят.

Национален младежки форум вярва, че част от работещите мерки при реализирането на младежката гаранция могат да бъдат:

В ОБЛАСТТА НА РАННИ ИНТЕРВЕНЦИИ И АКТИВИРАНЕ:

Младежките организации и тяхната експертиза трябва да бъдат включени в процеса на идентификация и последващата работа с младежите на ниво превенция и особено младите хора от 15 до 25 г., които са напуснали образователната система, не придобиват квалификация или ключови компетентности и не са включени на пазара на труда. В тази област НМФ препоръчва да се проучат и изследват принципите и достиженията в НФО и младежката работа, формулирани, прилагани и изследвани на Европейско ниво от Съвета на Европа и Европейски младежки форум, както и на национално ниво от обучителното звено от експерти на Национален младежки форум.

Мярка 1: Провеждане на обучения чрез методи на неформалното образование (НФО) с групи, които са застрашени от ранно отпадане от образователната система, от НМФ и организациите ѝ членове, като се следват най – високите постижения в сферата на НФО.

Мярката може да преодолее вече идентифицирани проблеми като:

- увеличаване на дела на неучащите и неработещи млади хора в България на 24,6%, при средно за ЕС 15,4%;
- в България равнището на младежка безработица е над 25% (28,1% за 2012 г.) и на първо място в ЕС по дела на младежи в т.нар. група "Неработещи, неучещи и необучаващи се" – ННН (NEET);
- По данни на НСИ през учебната 2009/2010 година общообразователните училища са напуснали по различни причини 19.6 хил. ученици, от които 13.5 хил. обучаващи се в основното образование или с близо 600 ученици повече в сравнение с учебната 2008/2009 г. Делът на напусналите системата на образованието е 3.4% за V – VIII клас и 2.0% за IX – XII/XIII клас.

За въвеждането на неформалното образование като една от мерките на Гаранцията за младежта е нужно изработване и прилагане на цялостна държавна политика по признаване и акредитация на уменията и компетенциите, придобити в процеса на неформалното учене. **Тази политика и стандарти трябва да бъдат съгласувани и изработени съвместно с младежките организации, бизнеса, образователните институции и експерти в сферата на образованието и обучението, и да отговарят на съвременните тенденции в сферата на НФО и спецификата на включването в пазара на труда.**

С участието на млади хора в още една обучителна форма, която е доброволна и с високи резултати по отношение на мотивацията на младите за учене, ще се възстанови желанието на младите да развиват уменията и знанията си, като се възстанови желанието за участие във формалните образователни форми.

Мярка 2: Въвеждане на практически насочени часове в училище и лекционните курсове в университета, удължаване на срока за стажуване и синхронизацията му с европейските програми в тази посока /минимум 3 месеца/.

Мярката може да преодолее вече идентифицирани проблеми като:

- все още няма добре изградена система за стажуване по време на придобиване на образование;
- сред лицата със средно образование преобладават тези без специалност, професионални умения и компетенции за реализацията според изискванията на работодателите;
- стъпки за улесняване на прехода от образование към заетост чрез стимулиране на предлагането на висококачествени професионални практики (чиракуване) и стажове и справяне с недостига на квалифицирана работна ръка.

Мярка 3: Развиване на умения и знания в различни бизнес аспекти – маркетинг, продажби, PR, финанси, счетоводство и др.

Целта на мярката е да се създаде среда, в която един млад човек има възможност да инициира, развие и управлява един бизнес проект като осъзнае цялостта на един бизнес цикъл. По този начин младият предприемач ще придобие умения как да развие своята идея, да я позиционира и наложи на пазара.

Мярката може да преодолее вече идентифицирани проблеми като:

- липсата на достъпно финансиране за стартиране на собствен бизнес от млади хора;
- липса на практически опит на млади предприемачи в България, които ще започнат бизнес;
- липса на допълнителни знания за развитие на вече работещ бизнес проект;
- нужда от менторство от успешни бизнес лидери.

В мярката се предлага да бъде създадена нова младежка предприемаческа микросистема на местно и национално ниво. За целта се предлага да се структурира младежки фонд и екип от бизнес експерти, работещ към него. Фондът може да предлага финансиране за създаване на предприемачески хъбове по региони, които да имат възможност да ползват ресурсите на националния хъб. В този национален хъб, финансиран от младежкия предприемачески фонд ще има възможност за избор от обучения за развиване на бизнес компетенции и умения, както и финансиране на конкурси за финансиране на бизнес планове от младежи до 29 г. Националният младежки предприемачески хъб ще бъде администриран от Министерство на труда и социалната политика и НМФ.

* хъб – ресурсен център, който разполага с широка база инструменти за реализиране на бизнес идея

Мярка 4: Доброволчеството - придобиване на знания, умения и опит. Разпознаване на доброволчеството и участието в младежки организации като важен компонент от личностното и професионалното развитие и насърчаването му посредством Гаранция за младежта и други инструменти на национално и местно ниво.

Мярката може да преодолее вече идентифицирани проблеми като:

- Младите хора у нас не познават ценността на доброволчеството. Статистиката показва, че едва 6% от населението у нас участва в доброволчески инициативи, докато в страни като Великобритания, Холандия, Швеция над 40% от населението се занимават активно с доброволен труд.
- Неангажиране на активен човешки ресурс в общественополезна и социално отговорна дейност, неефективност на човешкия ресурс.

Това са част от мерките, които Национален младежки форум смята за крайно наложителни да бъдат взети под внимание при изграждането на националния план за Гаранцията за младежта в България.

Национален младежки форум (НМФ) подчертава и своето притеснение относно възрастовата граница за въвеждане на Гаранцията за младежта в България. НМФ настоява възрастовата граница на лицата, които могат да се възползват от Младежката гаранция, да се повиши до 30 години, така че достъп до нея да имат и млади хора, които напускат по-късно университета или са в преход между обучение и заетост. Преходите от образование към заетост и от заетост към заетост са сред основните предизвикателства за младежите и след навършването на 24-годишна възраст. Разширяването на обхвата на „гаранцията“ ще изисква повече средства, но при условие че инфраструктурата е вече изградена, се очаква резултатите да са по-осезаеми и дълготрайни.

Национален младежки форум счита, че изработването на ключови реформи и инициативи за въвеждане на Гаранцията за младежта в България въз основа на ефективен структурен диалог с представителите на младежките организации в страната, заедно с всички заинтересовани страни би довело до необходими промени в младежкия сектор и повишаване на младежката заетост.

Мярка 5: Изграждане на умения на младите хора за безпроблемно първо включване в пазара на труда чрез професионално ориентиране и консултиране през младежки центрове, младежки организации и др.

Мярката може да преодолее вече идентифицирани проблеми като:

- липсата на перспективно издържано образование и обучение, което все още има наличие на дефицити по отношение на предоставяната информация за професионално ориентиране, слаба координация между отговорните институции, доставчиците и потребителите на услугите по професионално ориентиране, както и липса на достатъчно и квалифицирани специалисти по професионално и кариерно ориентиране, особено в средното образование.

Мярка 6: Изграждане на умения/компетенции на младите хора да бъдат гъвкави на пазара на труда след приключване на образователния процес чрез кариерно консултиране през младежки центрове, младежки организации и др.

Мярката може да преодолее вече идентифицирани проблеми като:

- липса на умения за ориентиране и преориентиране на пазара на труда;
- липса на изградени предпоставки за плавен преход от образование към заетост, от безработица към заетост и от заетост към заетост;
- липса на регионална и секторна политика ориентирана към включването на младите хора на пазара на труда;
- нужно е да се постави приоритетност на подобряване достъпа до качествено образование и младежки услуги към по-изостаналите региони на страната.